

відеоконференції різних компаній. У зв'язку з цим доречно нагадати про необхідність дотримання конфіденційності при роботі з дому і важливість суворого дотримання рекомендацій фахівців із захисту інформації.

Багато адвокатів адаптуються до нової реальності, проводячи онлайн-консультації, записуючи подкасти, коментуючи в публічному просторі обмежувальні заходи, що вводяться урядами різних країн з метою запобігання поширенню пандемії коронавірусу, створюючи різні пам'ятки та інструкції, програми та телеграм-канали, виступаючи в якості експертів на радіо і телебаченні, створюючи гарячі лінії для відповідей на актуальні запитання громадян.

В сучасних умовах адвокатським корпораціям належить дати гідну відповідь на новий виклик, пов'язаний з пандемією і пов'язаними з нею обмежувальними заходами. Ця відповідь формується по ходу подій, і тому досвід колег у всьому світі особливо важливий і цінний.

Список використаної літератури:

1. Дії адвокатських та юридичних спільнот у зв'язку з COVID-19. URL: <https://golosadvokata.ru/covid/foreignmeasures>
2. Гвоздїй В. Права адвокатів в судах під час карантину не повинні бути дискриміновано. URL: <https://unba.org.ua/news/print/5727-prava-advokativ-v-sudah-pid-chas-karantinu-ne-povinni-buti-diskriminovano-valentin-gvozdij.htm>
3. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент **Кубаєнко Андрій Володимирович**

Коломієць Х.С.

*студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

РОЛЬ АДВОКАТА В ПРОЦЕСІ МЕДІАЦІЇ

Запровадження нових організаційних форм здійснення правосуддя сприяє підвищенню ефективності судочинства в Україні. Серед таких форм особливе місце відведено медіації.

Щодо медіації, то зазначимо, що головне місце в ній посідає саме посередник, тобто медіатор, який забезпечує процедуру врегулювання

правового спору. Разом з тим, варто зазначити, що участь адвоката в процедурі посередництва може здійснюватися у двох напрямках: як безпосередньо медіатор та як представник довірителя. Коротко розглянемо особливості діяльності адвоката у кожному з означених статусів.

Будучи безпосередньо медіатором, адвокат значно відрізняється від медіаторів-соціологів, медіаторів-психологів тощо, оскільки адвокат – це кваліфікований юрист, що надає правничу допомогу на основі професійної діяльності. З іншої сторони, процес надання допомоги адвокатом у врегулюванні правових спорів варто розцінювати як здійснення адвокатської діяльності в більш широкій сфері, що виходить за межі традиційної ролі адвоката як радника з правових питань [1, с. 26].

Аналізуючи особливості діяльності адвоката як медіатора слід звернути увагу на той факт, що, беручи участь у здійсненні медіації, адвокату необхідно не тільки аналізувати відповідну ситуацію через призму права, а й усвідомлювати інтереси й потреби обох сторін. Говорячи більше, адвокат як посередник повинен виявляти причини та передумови конфлікту (спору) як юридичного, так і психологічного, соціального чи іншого характеру. Чинне право для адвоката-медіатора є, з одного боку, вказівкою на межі диспозитивності під час розробки сторонами угоди, яка їх влаштує, а з іншого – своєрідним інструментом, завдяки якому розширюються ресурси, виявляються додаткові можливості для врегулювання спору і належним чином закріплюються досягнуті домовленості. На відміну від судочинства, у процесі медіації діяльність адвоката як посередника полягає у наданні допомоги з питань проведення процедури та прямому сприянні в проведенні посередництва усім сторонам спору на рівних засадах, а не винятково в наданні професійної допомоги лише одній зі сторін такого спору. Тобто під час проведення медіативної діяльності адвокат є ані особою, уповноваженою вирішити конфлікт, ані представником лише однієї зі сторін конфлікту. Адвокат-медіатор під час проведення процедури прагне забезпечити рівне, справедливе та неупереджене ставлення до сторін, а також, як правило, не знаходиться в організаційній, функціональній та (або) іншій прямій чи опосередкованій залежності від сторін або однієї з них [2, с. 22]. Адвокат-медіатор повинен стежити, аби урегулювання спору відбувалося у межах законності і не суперечило вимогам чинного законодавства, не порушувалися права та свободи третіх осіб, а також за тим, аби кожна зі сторін у повній мірі усвідомлювала значення та правові наслідки досягнутої домовленості [2, с. 23].

У діяльності медіаторами юристів передбачені наступні переваги: володіння навичками «процедурної» гри та здатність передбачати юридичні наслідки укладеної угоди. Більше того, адвокат як незалежний та неупереджений посередник може не тільки сприяти досягненню домовленостей, але і юридично грамотно їх оформити. На відміну від інших

представників юридичної професії адвокат не має обвинувального ухилу ведення справ, він навпаки психологічно налаштований шукати і знаходити позитивні аспекти в своїх клієнтах [3, с.72] і їх позиціях.

Таким чином, адвокат-медіатор – це третя незалежна та неупереджена сторона, діяльність якої спрямована на врегулювання конфлікту між сторонами. По факту, слово «адвокат» у цьому контексті вказує лише на професійну ознаку та відповідну освіту, не впливаючи на самий статус та обов'язки медіатора.

Що ж до адвоката-представника довірителя у процесі медіації, то він володіє абсолютно відмінними правами та обов'язками. Такий адвокат бере активну участь саме як представник однієї зі сторін на кожному етапі медіації [4], зокрема:

1.Рішення щодо проведення процедури медіації. На цьому етапі адвокат аналізує чинне законодавство та приймає рішення – рекомендувати своєму клієнту провести процедуру примирення через медіацію, або ні. Адвокат встановлює, чи медіабельним є розгляд спору в процесі медіації. Медіабельність – це властивість юридичного конфлікту (правового спору), в силу якої він може бути урегульований безпосередньо сторонами конфлікту (спору) під час процедури медіації [5, с.86]. Питання щодо «медіабельності» конфлікту (спору) вирішується адвокатом до початку проведення процедури медіації з метою економії фінансових та часових ресурсів, як клієнта, так і власних. У даному випадку мається на увазі, що адвокат має визначити ступінь ефективності проведення даної процедури як способу урегулювання спору між сторонами у конкретній ситуації.

2. Підготовка до медіації. На цьому етапі адвокат зосереджено готується до майбутньої процедури, під час підготовки проводить аналіз суті розбіжностей, з'ясовує цілі клієнта, постановка спільно з клієнтом завдань, оцінку наявних документів та доказів, розробку варіантів вирішення спору тощо. Також обов'язком адвоката на цьому етапі є роз'яснення довірителю форм та наслідків медіації. Він може брати участь у підборі кандидата медіатора.

3. Проведення медіації. Адвокат може брати участь у медіації разом з клієнтом або за його відсутності, однак результат медіації затверджується уже після узгодження безпосередньо з клієнтом. Роль адвоката в цій процедурі значно відрізняється від роботи адвоката у судовому процесі, оскільки його кінцева ціль не довести правоту свого підзахисного, а дійти спільної згоди обох сторін. Тому адвокат повинен бути уважний до своїх висловлювань, стежити за інтонацією та реакцією сторін.

4. Закріплення результатів. У випадку, коли медіатором є людина без юридичної освіти, на адвоката покладається участь у розробці мирової угоди як успішного результату медіації. Також адвокат стежить за дотриманням законності та справедливості під час медіації тощо.

Отже, впровадження в Україні інституту медіації безпосередньо відобразилося на адвокатурі, представники якої активно залучаються до цього процесу. При цьому адвокати можуть виступати як медіаторами, будучи третьою незалежною стороною в процесі медіації, та як представники однієї зі сторін.

Список використаної літератури:

1. Єфіменко М. Ю. Роль адвоката у процесі медіації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 13(2). С. 25-27.
2. Яновська О. Особливості участі адвоката у процедурі медіації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Юридичні науки. 2014. Вип. 1. С. 21-24
3. Лукьяновская О.В., Мельниченко Р.Г. Основы юридической конфликтологии и медиации. Волгоград: Изд-во ФГОУ ВПО ВАГС, 2011. 96 с.
4. Біцай А. Особливості участі адвоката в медіації в цивільних та господарських справах як представника довірителя. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2015. Vol. 2, Iss. 3. С. 235-240
5. Калашникова С.И. Медиация в сфере гражданской юрисдикции: монография. М.: Инфотропик Медиа, 2011. 304 с.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Деменчук Марина Олександрівна**

Коломієць Х.С.

студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

УЧАСТЬ АДВОКАТА В СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 (скорочено від англ. SARS-CoV-2) або ж відомий усім під назвою «Коронавірус» вніс чималі корективи до сталого способу життя цілого людства. Уже більше ніж півроку перед кожним індивідом були поставлені обмеження, недотримання яких можуть коштувати життя загалом.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби